

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра публічного управління, адміністрування та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної роботи

Богдан КОРОБКО

2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ»

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки

Магістр

(назва ступеня вищої освіти)

Освітньої програми

«Бізнес-право»

(назва освітньої програми)

Спеціальності

D8 Право

(код і назва спеціальності)

Полтава
2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні тенденції кримінального права та процесу» для студентів спеціальності D8 Право, другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньої програми «Бізнес-право», 2025 року.

Розробник: Замахін Андрій Леонідович, к.ю.н. доцент кафедри публічного управління, адміністрування та права та Шульга Валерія Олегівна, асистент кафедри публічного управління, адміністрування та права

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Віталій ОКСІНЬ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та права

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та права

Інна КУЛЬЧІЙ

«28» серпня 2025 року

Схвалено навчально-методичною комісією інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

Свгенія КАРПЕНКО

«29» серпня 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма здобуття освіти	
		денна	заочна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>D Бізнес, адміністрування та право</u>	Обов’язкова	
Загальна кількість годин – 120			
Модулів – 2	Спеціальність <u>D8</u> <u>Право</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	Лекції	
		20 год.	10 год.
		Практичні	
		20 год.	10 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	100 год.
Індивідуальна робота: Не передбачено			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти – 40/80

для заочної форми здобуття освіти – 20/100

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Сучасні тенденції кримінального права та процесу» є оволодіння глибокими теоретичними та практичними знаннями, вміннями та навичками для вирішення складних проблем дослідницького та інноваційного характеру в доктрині кримінального та кримінального процесуального права, а також у практиці застосування відповідного законодавства. Це включає врахування практики ЄСПЛ та Верховного Суду, поглиблення навичок тлумачення кримінального та кримінального процесуального законодавства та здатність самостійно пропонувати шляхи їх вирішення.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає **формування та розвиток у здобувачів компетентностей**, визначених освітньою програмою, зокрема:

ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК16. Здатність здійснювати правничу діяльність в сфері бізнесу.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою вивчення навчальної дисципліни є дисципліни, що формують основу підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результатами вивчення навчальної дисципліни є формування наступних програмних результатів, визначених освітньою програмою «Бізнес-право»:

РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

РН 18. Мати практичні навички розв'язання проблем та складних задач правозастосування в сфері бізнесу.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою	Середній ,

			програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- 1) поточний контроль
 - виконання практичних робіт
 - тестування
- 2) модульний контроль
 - тестування

- 3) підсумковий контроль
- екзамен

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1: Загальні тенденції розвитку кримінального права та процесу

Тема 1: Поняття та сутність сучасних тенденцій розвитку кримінального права та процесу

Розуміння сучасних тенденцій у кримінальному праві та процесі. Особливості гуманізація кримінального права та процесу. Розширення прав і свобод особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, обвинуваченого та засудженого. Залучення громадськості до процесу кримінального судочинства. Реформування кримінального законодавства в умовах євроінтеграції.

Практичне заняття №1

Тема 2: Вплив міжнародного права на розвиток кримінального права та процесу України

Гармонізація національного законодавства з міжнародними стандартами. Особливості запровадження нових кримінальних правопорушень та посилення відповідальності за вже існуючі. Процесуальний порядок удосконалення кримінально-процесуального законодавства. Сприяння міжнародному співробітництву у сфері кримінального правосуддя.

Практичне заняття №2

Тема 3: Кримінально-правова політика України на сучасному етапі

Поняття та мета кримінально-правової політики: основні принципи. Боротьба з корупцією, організованою злочинністю та кіберзлочинністю. Вплив судових рішень Конституційного Суду України та Верховного Суду на формування політики. Напрями реформ, зокрема розробка нового Кримінального кодексу та диджиталізація правосуддя.

Практичне заняття №3

Змістовний модуль 2: Актуальні проблеми кримінального права

Тема 4: Криміналізація та декриміналізація діянь

Поняття криміналізації та декриміналізації у кримінальному праві. Визначення поняття криміналізації як процесу включення певного діяння до переліку кримінальних правопорушень. Значення декриміналізації як методу гуманізації та оптимізації кримінально-правової політики. Порядок декриміналізації протиправного діяння: роль законодавчих органів, аналіз соціальної шкідливості та оцінка правових ризиків. Умови та підстави для декриміналізації: зміни в суспільних відносинах, низька ступінь суспільної небезпеки, економічна доцільність. Правові наслідки декриміналізації: зняття кримінальної відповідальності, перекваліфікація діянь, вплив на судову практику.

Практичне заняття №4

Тема 5: Військові злочини у контексті сучасних тенденцій кримінального права

Поняття військових злочинів. Визначення військових злочинів відповідно до норм національного та міжнародного кримінального права. Відмежування військових злочинів від інших злочинів, пов'язаних із воєнною діяльністю. Основні джерела регулювання: Римський статут Міжнародного кримінального суду, Женевські конвенції та Додаткові протоколи, національне законодавство. Принципи притягнення до відповідальності за військові злочини.

Класифікація військових злочинів. Виклики криміналізації військових злочинів у сучасних умовах. Міжнародне та національне регулювання протидії військовим злочинам.

Практичне заняття №5

Тема 6: Боротьба з фінансовими правопорушеннями

Поняття фінансових правопорушень у кримінальному праві. Види фінансових правопорушень. Методи протидії фінансовим правопорушенням у межах кримінально-правової політики. Роль міжнародної співпраці у боротьбі з фінансовими правопорушеннями. Умови та підстави для притягнення до кримінальної відповідальності за фінансові правопорушення. Вплив фінансових правопорушень на економіку країни та сферу бізнесу. Правові наслідки фінансових правопорушень та механізми їх попередження.

Практичне заняття №6

Тема 7: Кримінально-правова відповідальність юридичних осіб

Підстави для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру. Юридичні особи, до яких застосовуються заходи кримінально-правового характеру. Підстави для звільнення юридичної особи від застосування заходів кримінально-правового характеру. Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб та їх характеристика. Міжнародна практика кримінальної відповідальності юридичних осіб у бізнесі, включаючи досвід ЄС та США.

Практичне заняття №7

Змістовний модуль 3: Актуальні проблеми кримінального процесу

Тема 8: Забезпечення прав і свобод учасників кримінального процесу

Поняття та значення забезпечення прав учасників кримінального процесу. Гарантії прав підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого та інших учасників. Юридичні особи як учасники кримінального процесу. Проблеми реалізації права на захист, доступу до правосуддя та рівності сторін у процесі в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні. Роль адвокатури та правоохоронних органів у дотриманні прав і свобод.

Практичне заняття №8

Тема 9. Докази та доказування у кримінальному процесі

Збирання, перевірка та оцінка доказів в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні. Докази та їх властивості. Концепції допустимості доказів у контексті практики Верховного Суду та ЄСПЛ. Поняття процесу доказування, елементи процесу доказування. Способи збирання і перевірки доказів у різних стадіях кримінального провадження. Застосування науково-технічних засобів при збиранні і перевірці доказів. Використання даних, отриманих оперативним шляхом, у доказуванні. Поняття, значення оцінки доказів. Визнання доказів недопустимими. Межі доказування. Достатність доказів для прийняття процесуальних рішень. Стандарти доказування у контексті практики ЄСПЛ.

Практичне заняття №9

Тема 10. Розслідування фінансових кримінальних правопорушень

Особливості досудового розслідування кримінальних правопорушень у фінансовій сфері. Специфіка збирання доказів у кримінальних провадженнях, щодо розслідування фінансових правопорушень. Роль спеціалізованих органів (НАБУ, ДБР, БЕБ та інших) у розслідуванні фінансових злочинів. Аналіз судової практики щодо фінансових злочинів в Україні.

Практичне заняття №10

Тема 4: Криміналізація та декриміналізація діянь	12					12
Тема 5: Військові злочини у контексті сучасних тенденцій кримінального права	12	2	2			8
Тема 6: Боротьба з фінансовими правопорушеннями	12	2	2			8
Тема 7: Кримінально-правова відповідальність юридичних осіб	12					12
Разом за змістовим модулем 2	48	4	4			40
Змістовний модуль 3: Актуальні проблеми кримінального процесу						
Тема 8: Забезпечення прав і свобод учасників кримінального процесу	12					12
Тема 9: Докази та доказування у кримінальному процесі	12					12
Тема 10: Розслідування фінансових кримінальних правопорушень	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 3	36	2	2			32
Усього годин	120	10	10			100

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
	Семінарські заняття не передбачені		

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
1	Тема 1: Поняття та сутність сучасних тенденцій розвитку кримінального права та процесу 1. Розуміння сучасних тенденцій у кримінальному праві та процесі. 2. Особливості гуманізація кримінального права та процесу. 3. Розширення прав і свобод особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, обвинуваченого та засудженого. 4. Залучення громадськості до процесу кримінального судочинства. 5. Реформування кримінального законодавства в умовах євроінтеграції. напиши текст лекції розкриваючи усі зазначені питання	2	2
2	Тема 2: Вплив міжнародного права на розвиток кримінального права та процесу України 1. Гармонізація національного кримінального законодавства з міжнародними стандартами. 2. Особливості запровадження нових кримінальних правопорушень та посилення відповідальності за існуючі. 3. Процесуальний порядок удосконалення кримінально-процесуального законодавства України.	2	

	4. Сприяння міжнародному співробітництву у сфері кримінального правосуддя.		
3	Тема 3: Кримінально-правова політика України на сучасному етапі 1. Поняття та мета кримінально-правової політики: основні принципи. 2. Боротьба з корупцією, організованою злочинністю та кіберзлочинністю. 3. Вплив судових рішень Конституційного Суду України та Верховного Суду на формування політики. 4. Напрями реформ, зокрема розробка нового Кримінального кодексу та диджиталізація правосуддя.	2	2
4	Тема 4: Криміналізація та декриміналізація діянь 1. Поняття криміналізації та декриміналізації у кримінальному праві. 2. Визначення поняття криміналізації як процесу включення певного діяння до переліку кримінальних правопорушень. 3. Значення декриміналізації як методу гуманізації та оптимізації кримінально-правової політики. 4. Порядок декриміналізації протиправного діяння: роль законодавчих органів, аналіз соціальної шкідливості та оцінка правових ризиків. 5. Умови та підстави для декриміналізації: зміни в суспільних відносинах, низька ступінь суспільної небезпеки, економічна доцільність. 6. Правові наслідки декриміналізації: зняття кримінальної відповідальності, перекваліфікація діянь, вплив на судову практику	2	
5	Тема 5: Військові злочини у контексті сучасних тенденцій кримінального права 1. Поняття військових злочинів у національному та міжнародному кримінальному праві. 2. Відмежування військових злочинів від суміжних правопорушень, пов'язаних із воєнною діяльністю. 3. Класифікація військових злочинів. 4. Виклики криміналізації військових злочинів у сучасних умовах: проблеми доказування, політизація процесів, юрисдикція. 5. Міжнародні та національні механізми протидії військовим злочинам. 6. Роль сучасних технологій у розслідуванні та доведенні військових злочинів.	2	2
6	Тема 6: Боротьба з фінансовими правопорушеннями 1. Поняття фінансових правопорушень у кримінальному праві. 2. Види фінансових правопорушень. 3. Методи протидії фінансовим правопорушенням у межах кримінально-правової політики. 4. Роль міжнародної співпраці у боротьбі з фінансовими правопорушеннями.	2	2

	5. Умови та підстави для притягнення до кримінальної відповідальності за фінансові правопорушення. 6. Вплив фінансових правопорушень на економіку країни та сферу бізнесу. 7. Правові наслідки фінансових правопорушень та механізми їх попередження.		
7	Тема 7: Кримінально-правова відповідальність юридичних осіб. 1. Підстави для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру. 2. Юридичні особи, до яких застосовуються заходи кримінально-правового характеру. 3. Підстави для звільнення юридичної особи від застосування заходів кримінально-правового характеру. 4. Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб та їх характеристика. 5. Міжнародна практика кримінальної відповідальності юридичних осіб у бізнесі, включаючи досвід ЄС та США.	2	
8	Тема 8: Забезпечення прав і свобод учасників кримінального процесу 1. Поняття та значення забезпечення прав учасників кримінального процесу. 2. Гарантії прав підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого та інших учасників. 3. Проблеми реалізації права на захист, доступу до правосуддя та рівності сторін у процесі в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні. 4. Роль адвокатури та правоохоронних органів у дотриманні прав і свобод.	2	
9	Тема 9: Докази та доказування у кримінальному процесі 1. Збирання, перевірка та оцінка доказів в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні. 2. Концепції допустимості доказів у контексті практики Верховного Суду та ЄСПЛ. 3. Поняття процесу доказування, елементи процесу доказування. 4. Способи збирання і перевірки доказів у різних стадіях кримінального провадження. 5. Застосування науково-технічних засобів при збиранні і перевірці доказів. 6. Використання даних, отриманих оперативним шляхом, у доказуванні. 7. Поняття, значення оцінки доказів. 8. Визнання доказів недопустимими. Достатність доказів для прийняття процесуальних рішень. 9. Межі доказування та стандарти доказування у контексті практики ЄСПЛ	2	
10	Тема 10: Розслідування фінансових кримінальних правопорушень	2	2

	1. Особливості досудового розслідування кримінальних правопорушень у фінансовій сфері. 2. Специфіка збирання доказів у кримінальних провадженнях, щодо розслідування фінансових правопорушень. 3. Роль спеціалізованих органів (НАБУ, ДБР, БЕБ та інших) у розслідуванні фінансових злочинів. 4. Аналіз судової практики щодо фінансових злочинів в Україні.		
Усього		20	10

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
	Лабораторні заняття не передбачені		

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни «Сучасні тенденції кримінального права та процесу» є формування у студентів здатності самостійно аналізувати сучасні проблеми та напрями розвитку кримінального права і процесу, працювати з чинним законодавством України, міжнародно-правовими актами та практикою їх застосування, опрацьовувати наукові джерела, порівнювати різні правові концепції та підходи, робити обґрунтовані висновки щодо шляхів реформування кримінального законодавства та вдосконалення практики його реалізації.

У процесі самостійної роботи студенти мають навчитися користуватися бібліотечними фондами та електронними базами даних, знаходити й опрацьовувати сучасну наукову, навчальну та практичну літературу, узагальнювати отриману інформацію, складати конспекти, готувати аналітичні матеріали та пропозиції, що сприятимуть глибокому розумінню тенденцій гуманізації, євроінтеграції та модернізації кримінального права і процесу.

Види самостійної роботи здобувача вищої освіти:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими у робочій програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій відповідно до графіку консультацій кафедри;
- підготовка до складання іспиту за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ заняття	Назва питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
Змістовий модуль 1: Загальні тенденції розвитку кримінального права та процесу			
Тема 1: Поняття та сутність сучасних тенденцій розвитку кримінального права та процесу			
1	Вплив міжнародних стандартів на реформування кримінального законодавства.	4	4

2	Роль права і законності у розвитку кримінального процесу.	4	4
Тема 2: Вплив міжнародного права на розвиток кримінального права та процесу України			
3	Виклики імплементації міжнародних норм у національне кримінальне право та кримінальний процес	4	6
4	Вплив Європейського суду з прав людини на національні кримінальні процедури.	4	6
Тема 3: Кримінально-правова політика України на сучасному етапі			
5	Роль аналітичних та наукових досліджень у формуванні кримінально-правової політики.	4	4
6	Механізми контролю за реалізацією кримінально-правової політики.	4	4
Змістовний модуль 2: Актуальні проблеми кримінального права			
Тема 4: Криміналізація та декриміналізація діянь			
7	Вплив декриміналізації на судову практику та правозастосування.	4	6
8	Законодавчі механізми криміналізації нових діянь.	4	6
Тема 5: Військові злочини у контексті сучасних тенденцій кримінального права			
9	Основні джерела правового регулювання військових злочинів.	4	4
10	Проблеми доказування військових злочинів у сучасних умовах.	4	4
Тема 6: Боротьба з фінансовими правопорушеннями			
11	Роль судової практики у формуванні підходів до боротьби з фінансовими правопорушеннями.	4	4
12	Взаємодія державних та міжнародних інститутів у боротьбі з фінансовими правопорушеннями.	4	4
Тема 7: Кримінально-правова відповідальність юридичних осіб.			
13	Порівняльний аналіз національного законодавства України та законодавства країн ЄС щодо кримінальної відповідальності юридичних осіб.	4	6
14	Економічні наслідки застосування заходів кримінально-правового характеру до бізнес-структур.	4	6
Змістовний модуль 3: Актуальні проблеми кримінального процесу			
Тема 8: Забезпечення прав і свобод учасників кримінального процесу			
15	Роль Європейського суду з прав людини у захисті прав учасників кримінального процесу.	4	6
16	Механізми гарантування рівності сторін у кримінальному провадженні.	4	6
Тема 9: Докази та доказування у кримінальному процесі			
17	Порівняльний аналіз концепцій доказування у кримінальному процесі різних країн.	4	6
18	Міжнародні стандарти доказування у практиці ЄСПЛ та їх вплив на кримінальний процес України.	4	6
Тема 10: Розслідування фінансових кримінальних правопорушень			
19	Міжнародне співробітництво у розслідуванні фінансових злочинів (співпраця з FATF, Європол, Інтерпол тощо).	4	4

20	Огляд резонансних судових справ щодо фінансових злочинів в Україні за останні роки.	4	4
Усього:		80	100

13. Індивідуальні завдання Не передбачено навчальним планом

14. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Сучасні тенденції кримінального права та процесу» застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання, які поєднуються з сучасними інтерактивними технологіями. Це сприяє не лише засвоєнню теоретичних знань, а й формуванню практичних навичок та soft skills, необхідних майбутнім фахівцям у сфері права. Для забезпечення ефективності освітнього процесу використовуються сучасні інструменти та обладнання, серед яких мультимедійні засоби (проектор, інтерактивна дошка, комп'ютери, веб-камери, мікрофони), а також спеціалізоване програмне забезпечення. Під час занять застосовуються Microsoft Teams, Zoom, для дистанційного навчання та консультацій, Moodle для організації навчального процесу, тестування та взаємодії зі здобувачами освіти. Для аналізу сучасної судової практики використовуються Єдиний державний реєстр судових рішень, ZakonOnline, Liga:Zakon. Важливим елементом є також робота з базами міжнародного права, зокрема HUDOC – базою рішень ЄСПЛ, та електронними бібліотеками (DOAJ, ResearchGate, Наукова бібліотека НБУ ім. Вернадського).

Словесні методи навчання застосовуються під час лекцій та практичних занять для формування базових знань. Серед них – розповідь, що дозволяє викладачу логічно та доступно викладати матеріал із прикладами із судової практики, пояснення для розкриття складних правових категорій, а також бесіда та дискусія, що забезпечують активну взаємодію зі здобувачами. Практичні методи орієнтовані на формування професійних навичок і включають аналіз кейсів на основі реальних справ, моделювання процесуальних ситуацій, складання процесуальних документів, розв'язання ситуаційних задач та моделювання судового процесу, а також тренінги з аналізу рішень Європейського суду з прав людини та Верховного Суду.

Формування soft skills відбувається за допомогою роботи в малих групах, де здобувачі навчаються командній взаємодії, розподілу ролей та спільному прийняттю рішень. Важливими є ділові ігри та моделювання реальних професійних ситуацій, дебати й дискусії, що розвивають навички публічних виступів та аргументації. Для стимулювання творчого мислення використовуються мозкові штурми та квести, а кейс-методи дозволяють працювати з реальними прикладами з практики та шукати ефективні шляхи вирішення правових проблем.

Застосування поєднання традиційних і сучасних методів навчання у викладанні дисципліни «Сучасні тенденції кримінального права та процесу» дає змогу сформувати у здобувачів не лише ґрунтовні теоретичні знання, а й практичні навички, критичне мислення та здатність до ефективної комунікації, що є важливими для успішної юридичної практики у сучасних умовах.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєнням студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів під час практичних занять, оцінювання виконання самостійної роботи, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Модульний контроль має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок

аудиторних занять. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів* з навчальної дисципліни «Сучасні тенденції кримінального права та процесу» за видами робіт для здобувачів денної форми навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем									
	Тема 1: Поняття та сутність сучасних тенденцій розвитку кримінального права та процесу	Тема 2: Вплив міжнародного права на розвиток кримінального права та процесу України	Тема 3: Кримінально-правова політика України на сучасному етапі	Тема 4: Криміналізація та декриміналізація діянь	Тема 5: Військові злочини у контексті сучасних тенденцій кримінального права	Тема 6: Боротьба з фінансовими правопорушеннями	Тема 7: Кримінально-правова відповідальність юридичних осіб	Тема 8: Забезпечення прав і свобод учасників кримінального процесу	Тема 9: Докази та доказування у кримінальному процесі	Тема 10. Розслідування фінансових кримінальних правопорушень
	Практичне заняття									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Виконання практичних завдань	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Тестування	2	2		2	2	2		2	2	
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Модульний контроль			2				2			2
Всього за темами	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Екзамен	50									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100									

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Схема нарахування балів* з навчальної дисципліни «Сучасні тенденції кримінального права та процесу» за видами робіт для здобувачів заочної форми навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем									
	Тема 1: Поняття та сутність сучасних тенденцій розвитку кримінального права та процесу	Тема 2: Вплив міжнародного права на розвиток кримінального права та процесу України	Тема 3: Кримінально-правова політика України на сучасному етапі	Тема 4: Криміналізація та декриміналізація діянь	Тема 5: Військові злочини у контексті сучасних тенденцій кримінального права	Тема 6: Боротьба з фінансовими правопорушеннями	Тема 7: Кримінально-правова відповідальність юридичних осіб	Тема 8: Забезпечення прав і свобод учасників кримінального процесу	Тема 9: Докази та доказування у кримінальному процесі	Тема 10. Розслідування фінансових кримінальних правопорушень
	Практичне заняття									
	1	-	2	-	3	4	-	-	-	5
Виконання практичних завдань	2		2		2	2				2
Тестування		2		2			2		2	
Виконання завдань самостійної роботи	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Модульний контроль			4				4			4
Всього за темами	4	4	8	4	4	4	8	2	4	8
Екзамен	50									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100									

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань для денної та заочної форм здобуття освіти:

Бали	Критерії оцінювання
2	Завдання практичної роботи виконано в повному обсязі, оформлено належним чином, у висновках відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Завдання виконано не повністю або з несуттєвими помилками, висновки оформлені, але лише частково розкривають практичне завдання.
0	Практична робота не виконана або виконана з суттєвими помилками, висновки відсутні чи не мають практичного значення.

Оцінювання тестування для денної та заочної форм здобуття освіти:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (0,2×10=2,0);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

**Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи
для денної та заочної форм здобуття освіти:**

Бали для денної форми навчання	Бали для заочної форми навчання	Критерії оцінювання
1	2	Завдання самостійної роботи виконано у повному обсязі, без помилок. Результати демонструють високий рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
0,5	1	Завдання самостійної роботи виконано не в повному обсязі або містить несуттєві помилки. Рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання оцінюється як достатній.
0	0	Завдання самостійної роботи не виконано або виконано з суттєвими помилками. Результати не відповідають поставленим завданням і не свідчать про сформованість необхідних компетентностей.

**Шкала та критерії оцінювання виконання модульного контролю (тестування)
для денної форми здобуття освіти:**

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2,0$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

**Шкала та критерії оцінювання виконання модульного контролю (тестування)
для заочної форми здобуття освіти:**

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,4 \times 10 = 4,0$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання екзамену**

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1 та 2. Теоретичне питання. (кожне питання макс. 10 балів)	8-10	Питання розкрито повністю та правильно, відповідь чітка, логічно послідовна, висновки самостійні з наведенням прикладів, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання.
	4-7	Питання розкрито в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання
	0-3	Питання розкрито з суттєвими помилками, порушена логічність викладу матеріалу, відсутні висновки, неправильно використані наукові терміни, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
3. Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 1 = 1$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсової роботи, практики
90 – 100	A -відмінно	5-відмінно
82-89	B -дуже добро	4-добре
74-81	C -добре	

64-73	D-задовільно	3-задовільно
60-63	E-достатньо	
35-59	FX- незадовільно з можливістю повторного складання	2-незадовільно
0-34	F- незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них до 50 балів студент може отримати впродовж семестру, решта 50 балів припадає на підсумковий контроль.

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді на практичних заняттях, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних практичних занять та самостійної роботи) – до 50 балів);

Присутність на лекціях та на практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії. Допуск до екзамену при наявності рейтингової оцінки не менше 25 балів.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Замахін А.Л., Шульга В.О. Курс лекцій з дисципліни «Сучасні тенденції кримінального права та процесу» для здобувачів вищої освіти спеціальності D8«Право». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. 134 с.

2. Замахін А.Л., Шульга В.О. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Сучасні тенденції кримінального права та процесу» для здобувачів вищої освіти спеціальності D8«Право». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. 15 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: окремі думки суддів постатейні матеріали: наук.–практ. Посіб. За редакцією А.В. Столітнього. К 82. Норма права, 2024. 1464с.

2. Кримінальний кодекс України: окремі думки суддів постатейні матеріали: наук. – практ. Посіб. За редакцією А.В. Столітнього. К 82. Норма права, 2024. 1080 с.

3. Кримінальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини: наук. – практ. Посіб. За редакцією А.В. Столітнього. К 82. Норма права, 2022. 1044 с.

4. Кримінальний кодекс України з постатейними матеріалами Конституційного суду України Верховного суду України та Верховного суду, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ. За редакцією А.В. Столітнього. К 82. Норма права, 2021. 1224 с.

5. Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами Конституційного суду України Верховного суду України та Верховного суду, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ. За редакцією А.В.Столітнього. К 82. Норма права, 2020. 1504 с.

6. Research Handbook of Comparative Criminal Justice / ed. by D. Nelken, C. Hamilton. Edward Elgar Publishing, 2022. URL: <https://doi.org/10.4337/9781839106385>

Допоміжна

1. Кримінальний кодекс України : Кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

3. Промова прокурора в судових дебатах у кримінальному провадженні: наук.-практ. посіб. Колектив авторів. П81: Норма права, 2023. 140 с.

4. Військові кримінальні правопорушення: Розділ XIX особливої частини Кримінального кодексу України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини, Верховного Суду України, Верховного Суду, апеляційного і місцевих судів. Колектив авторів. В42. Норма права, 2022. 512 с.

5. Сучасні тенденції розвитку кримінальної юстиції в Україні: колективна монографія. За ред.: І.Гловюк, Н.Лашук. Львів: ПП «Видавництво «БОНА», 2021. 388 с.

6. Спеціальне кримінальне провадження в Україні. Науково-практичний посібник. Видання друге доповнене та перероблене. За загальною редакцією Столітнього А.В. С.71 К.: Норма права, 2020. 320 с.

7. Шульга В. Інклюзія жертв війни у кримінальному процесі. *Ерліхівський журнал*. 2024. №11. С.56-61. URL: <https://journals.chnu.chernivtsi.ua/index.php/main/issue/view/10/10>

8. Шульга В.О. Правові аспекти застосування цифрових доказів у кримінальному процесі. Діджиталізація судово-експертної науки в умовах воєнного стану: зб.мат-лів міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 08.11.2024). Харків : ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», 2024. С.408-411

9. Zamakhin A. L. Unauthorised abandonment of a military unit or place of service under martial law or in a combat situation. Juridical scientific and electronic journal. 2023. No. 11. P. 462–464. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-11/112>

10. Zamakhin A. Certain problematic aspects of the criminalization of domestic violence. Law and innovative society. 2023. No. 2 (21). P. 45–52. URL: [https://doi.org/10.37772/2309-9275-2023-2\(21\)-4](https://doi.org/10.37772/2309-9275-2023-2(21)-4)

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6889>

2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

3. Офіційна сторінка Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua

4. LIGA360. URL: <https://liga360.ligazakon.net/>

5. HUDOC - European Court of Human Rights.. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/ukr#%7B%22documentcollectionid2%22%3A%22GRANDCHAMBER%22%22%7D>

6. База правових позицій | Верховний Суд. URL: <https://lpd.court.gov.ua/>

7. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>